

Phụ lục 03

**CHƯƠNG TRÌNH BỒI DƯỠNG KIẾN THỨC VỀ BẢO VỆ VÀ
PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI VẬT, CỔ VẬT, BẢO VẬT QUỐC GIA**

*(Ban hành kèm theo Thông tư số /2025/TT-BVHTTDL
ngày tháng năm 2025 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch)*

**I. Chương trình bồi dưỡng kiến thức về bảo vệ và phát huy giá trị di
vật, cổ vật, bảo vật quốc gia**

Học phần và nội dung giảng dạy	Thời lượng (Tiết)
1. Tổng quan về di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	30
a) Cơ sở lý thuyết và nguyên tắc đạo đức trong hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
b) Văn bản pháp lý và khái niệm cơ bản trong hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
c) Kinh nghiệm trong hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
2. Kiến thức, quy trình và kỹ năng cơ bản	80
a) Nhận diện di vật, cổ vật	10
b) Sơ tư tìm di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
c) Giám định di vật, cổ vật	10
d) Xây dựng hồ sơ khoa học di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
đ) Bảo quản di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
e) Yêu cầu trong trưng bày di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia	10
g) Ứng dụng khoa học công nghệ và chuyển đổi số trong quản lý, bảo quản, trưng bày, giáo dục di sản văn hóa, truyền thông và số hóa di vật, cổ vật	10

h) Phòng, chống buôn bán trái phép di vật, cổ vật	10
3. Nghiên cứu, khảo sát và thực hành	30
a) Nghiên cứu, khảo sát	10
b) Làm bài tập thực hành	20
4. Tiểu luận thu hoạch	10
Tổng số:	150

II. Mô tả nội dung Chương trình bồi dưỡng kiến thức về bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia

1. Tổng quan về di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia

a) Cơ sở lý thuyết và nguyên tắc đạo đức: Các quan điểm và nguyên tắc đạo đức trong hoạt động bảo vệ, phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

b) Văn bản pháp lý và khái niệm cơ bản trong hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia:

Nội dung cơ bản của một số văn bản quốc tế: Công ước 1970 về Chống buôn bán trái phép tài sản văn hóa; Khuyến nghị của UNESCO về phát huy giá trị sưu tập của bảo tàng; Hướng dẫn của Hiệp hội bảo tàng quốc tế - ICOM về quản lý hiện vật vào bảo quản di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

Nội dung cơ bản của một số văn bản pháp luật Việt Nam: Sắc lệnh số 65 ngày 23/11/1945 của Chủ tịch Chính phủ lâm thời nước Việt Nam dân chủ cộng hòa về việc bảo tồn cổ tích; Luật Di sản văn hóa số 45/2004/QH15 và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật.

Các khái niệm cơ bản về di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

c) Kinh nghiệm trong hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia: Bài học kinh nghiệm các nước trên thế giới; bài học kinh nghiệm ở Việt Nam.

2. Kiến thức, quy trình và kỹ năng cơ bản

a) Nhận diện di vật, cổ vật;

Khái niệm: Hiểu rõ định nghĩa về di vật (đồ vật có giá trị lịch sử, văn hóa, hoặc khoa học) và cổ vật (di vật có tuổi đời trên 100 năm).

Đặc điểm nhận diện: Xem xét chất liệu, kiểu dáng, kỹ thuật chế tác, hoa văn trang trí, và dấu hiệu thời gian.

Bối cảnh lịch sử - văn hóa: Liên hệ với bối cảnh lịch sử, phong cách nghệ thuật của từng thời kỳ và đặc điểm văn hóa vùng miền.

Phương pháp nghiên cứu: Sử dụng các phương pháp khảo cổ học, lịch sử nghệ thuật và công nghệ như phân tích vật liệu, phóng xạ các-bon để xác định niên đại.

Pháp lý: Hiểu luật pháp và quy định liên quan đến bảo tồn và sở hữu di vật, cổ vật.

b) Suru tầm di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia;

Hiểu biết cơ bản: Nắm rõ khái niệm, đặc điểm, giá trị lịch sử, văn hóa của di vật và cổ vật, bảo vật quốc gia.

Phương pháp tìm kiếm: Xác định nguồn gốc thông qua khảo sát thực địa, đấu giá, trao đổi, hoặc liên hệ với các nhà sưu tầm khác.

Thẩm định: Phân tích chất liệu, kiểu dáng, kỹ thuật chế tác và dấu hiệu thời gian để xác định tính xác thực, niên đại và giá trị.

Bảo quản: Sử dụng phương pháp khoa học để thực hiện bảo quản định kỳ, bảo quản phòng ngừa và bảo quản trị liệu di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

Pháp lý và đạo đức: Hiểu luật pháp liên quan đến sưu tầm, tránh vi phạm quy định và giữ gìn di sản văn hóa một cách có trách nhiệm.

c) Giám định di vật, cổ vật

Một số kiến thức cơ bản để hiểu giám định là quá trình kiểm tra, đánh giá tính xác thực, niên đại, giá trị lịch sử, văn hóa và nghệ thuật của di vật, cổ vật.

Các phương pháp giám định.

d) Xây dựng hồ sơ khoa học di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia: Bao gồm các tài liệu về **thông tin cơ bản (tên hiện vật, loại hình, nguồn gốc, niên đại,...); Mô tả hiện vật; Giá trị lịch sử, văn hóa, khoa học; hình ảnh, phim và tài liệu liên quan; Thông tin pháp lý (chủ sở hữu, yêu cầu bảo quản,...);**

đ) Bảo quản di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia: Một số khái niệm cơ bản của hoạt động **bảo quản di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia**, hiểu sơ bộ quá trình quan trọng nhằm gìn giữ và kéo dài tuổi thọ của các hiện vật mang giá trị lịch sử, văn hóa và nghệ thuật (đánh giá hiện trạng, xác định phương pháp bảo quản, phân loại và lưu trữ, kiểm tra định kỳ, trưng bày và vận chuyển, ứng dụng công nghệ,...);

e) Yêu cầu trong trưng bày di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia: **Yêu cầu trong trưng bày di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia** nhằm mục tiêu giới thiệu giá trị lịch sử, văn hóa và nghệ thuật của các hiện vật đến công chúng, đồng thời bảo vệ **di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia** khỏi hư hại;

g) Ứng dụng khoa học công nghệ và chuyển đổi số trong trưng bày, giáo dục di sản văn hóa, truyền thông, bảo quản, quản lý và số hóa di vật, cổ vật: Những ứng dụng khoa học công nghệ nhằm tăng cường bảo tồn mà còn mở rộng khả năng tiếp cận di sản cho công chúng và hỗ trợ nghiên cứu chuyên sâu;

h) Phòng, chống buôn bán trái phép di vật, cổ vật: Một số kiến thức cơ bản về phòng, chống buôn bán trái phép di vật, cổ vật, kiến thức cơ bản về luật pháp liên quan đến di sản văn hóa, nhận diện nguồn gốc và giá trị của hiện vật, cũng như phương thức buôn bán bất hợp pháp. Một số quy định về quản lý các hoạt động mua bán, đấu giá, xuất nhập khẩu di vật; sử dụng công nghệ để nhận diện và theo dõi hiện vật; nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo vệ di sản văn hóa; đồng thời tăng cường hợp tác quốc tế để truy tìm và trao trả hiện vật bị đánh cắp.

3. Nghiên cứu, khảo sát và thực hành

a) Nghiên cứu, khảo sát thực địa: khảo sát di tích, bảo tàng hoặc cơ sở lưu giữ di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia; tìm hiểu về quá trình nghiên cứu, bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia;

b) Làm bài tập thực hành: lựa chọn di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia làm việc theo nhóm để thảo luận, xây dựng bài tập thực hành trên cơ sở khảo sát, đánh giá hiện trạng, giá trị và đề xuất định hướng, phương án bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

c) Thảo luận các nội dung nghiên cứu, khảo sát và tự đánh giá các hoạt động thực hành.

4. Tiểu luận thu hoạch được thực hiện theo một trong những lĩnh vực cụ thể: kế hoạch kiểm kê, lập hồ sơ khoa học, phương án quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.